

Čís. 16152.

Manžel potrebuje k osvojeniu svolenia druhého manžela (§ 1, odst. 4, zák. č. 56/1928 Sb. z. a n.) — i keď s ním spolu nežije; svolenie nie je potrebné len vtedy, keď je ich manželstvo rozvedené.

(Rozh. z 21. apríla 1937, R IV 148/37.)

Poručenský súd I. stolice smluvu o osvojení nezletilca podľa § 10 zák. č. 56/1928 Sb. z. a n. schválil. Poručenský súd II. stolice odoprel potvrdiť schválenie. Dôvody: Podľa výnosu ministerstva spravodlnosti zo dňa 18. apríla 1928, č. 16424 — ak ide o osvojenie nemanželského dieťaťa (§ 1, odst. 3, zák. č. 56/1928 Sb. z. a n.) — je nevyhnutelne potrebné, aby bolo preukázané verejnou listinou, že osvojiteľ je nemanželským otcom osoby, ktorú chce osvojiť. Avšak osvojiteľ to nepreukázal vôbec. Podľa § 1, odst. 4, zák. č. 56/1928 Sb. z. a n. môže manžel len so svolením svojej manželky niekoho osvojiť. Výnimiek niet ani vtedy, keď osvojiteľ so svojou nerozvedenou manželkou — ako v súdenom prípade — spolu nežije. Toto pravidlo je kogentné a nedostatok svolenia manželky osvojiteľa nemôže byť nahradený ani náhradným svolením poručenského súdu, lebo ustanovenie § 2, odst. 3, cit. zák. sa vzťahuje len na prípad, keď niektorý z rodičov osvojencových odopiera udeliť svoje svolenie, avšak v súdenom prípade ide o nedostatok svolenia manželky osvojiteľa. Bez uvedených náležitostí nemožno udeliť schválenie k osvojeniu nezletilca, preto bolo treba odopreť potvrdiť poručenským súdom I. stolice nezákonne udelené schválenie.

Najvyšší súd usnesenie súdu II. stolice potvrdil z dôvodov, v ňom uvedených, a aj preto, lebo svolenie manželky osvojiteľa je v súdenom prípade podľa odst. 3 § 8 zákona č. 56/1928 Sb. z. a n. a podľa výnosu ministerstva spravodlnosti z 18. apríla 1928, č. 16.424/1928 potrebné aj preto, lebo bez tohoto svolenia osvojenie nemanželského dieťaťa mohlo by viesť k rozvratu manželstva osvojiteľovho.

Čís. 16153.

Úradovňa Všeobecného penzijného ústavu v Bratislave nie je právnickou osobou a nemôže sama ani žalovať, ani byť žalovaná.*)

(Rozh. z 27. apríla 1937, Rv III 1032/35.)

Najvyšší súd rozsudky oboch nižších súdov zbavil účinnosti a spor pre sporu prekážajúcu okolnosť bodu 6 § 180 Osp. zastavil.

Dôvody:

V súdenom prípade bola žalovaná vo vlastnej osobe »Úradovňa Všeobecného penzijného ústavu v Bratislave«. Spor bol tiež proti nej ve-

*) Srovn.: Sb. n. s. č. 11239, 12772, 12875.

dený a prevedený, a ona bola odvolacím súdom vo vlastnom mene zaviazaná na zaplatenie žalobnej pohľadávky s príslušenstvom.

Podľa § 74, odst. 1, zák. z 21. februára 1929, č. 26 Sb. z. a n. je právnickou osobou, môže svojím menom nabývať práv a záväzkov a pred súdom žalovať a byť žalovaný Všeobecný penzijný ústav v Prahe a jeho riadným súdom je vecne príslušný súd v Prahe.

Jednotlivé »úradovne« sú podľa § 76 cit. zák. len orgánom Všeobecného penzijného ústavu v Prahe, patria do ich kompetencie úkony, uvedené v § 84, odst. 6, cit. zák., ale nemajú samostatnej sporovej právnej spôsobilosti.

Jestvuje tedy v súdenom spore na strane žalovanej sporu prekážajúca okolnosť podľa bodu 6 § 180 Osp., ktorej si musí podľa § 505, odst. 1, Osp. a § 540 Osp. (v znení 10 čl. III zák. č. 23/1928 Sb. z. a n.) všimnúť Najvyšší súd z úradnej povinnosti bez ohľadu na rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho právoplatnosť.

Pretože sa tento nedostatok napraviť nedá, musely byť podľa §§ 547 a 505 Osp. rozsudky súdov nižších stolíc zbavené účinnosti a spor podľa § 182 Osp. zastavený.

Čís. 16154.

I. Odporovateľným je taký právny úkon dlžníka, ktorý má za následok také skrátenie uspokojovacej podstaty, že činí vykonateľnú pohľadávku veriteľa zcela alebo zčasti nedobytnou, alebo o ktorom možno mať za to, že uspokojeniu veriteľa zcela alebo aspoň zčasti zabraňuje.*)

II. Veriteľ môže odporovať — ak sú splnené ostatné podmienky — právnenému úkonu aj jedného zo spoludlžníkov bez toho, že by musel dokázať, že jeho pohľadávka je na ostatných spoludlžníkoch zcela alebo zčasti nedobytná.

(Rozh. z 29. apríla 1937, Rv IV 703/36.)

Žalobkyňa mala proti manželom K. pravoplatne prisúdenú pohľadávku. V exekúcii, vedenej proti nim, dosiahla len čiastočného krytia a keď zamýšľala viesť exekúciu aj na nehnuteľnosti, zistila, že dlžníci ich predali kúpnu smluvou zo dňa 25. januára 1932 svojmu synovi — žalovanému — za nepomerne nízku cenu. Žalobou domáhala sa, aby kúpopredajná smluva, ktorou žalovaný kúpil od svojich rodičov dňa 25. januára 1932 nehnuteľnosti zapísané v poz. kn. zápisnici č. 909 kat. územia U., vyhlásená bola za bezúčinnú voči nej (žalobkyni) a žalovaný bol zaviazaný trpeť, aby sa žalobkyňa uspokojila z týchto nehnuteľností exekučným poradom po výšku pohľadávok jej prisúdených.

Všetky tri stolice žalobe vyhověly, Najvyšší súd z týchto

*) Srovn.: Úr. sb. č. 2181, S. n. s. č. 10691.